

Výročí papežské neomylnosti jako důvod k oslavě

V sobotu 18. července to bude přesně 150 let od vyhlášení dogmat I. vatikánského koncilu, které můžeme s jistou mírou nadsázky považovat za „zakladatelské“ dokumenty starokatolické církve. Pius IX. na tomto koncilu římskokatolické církve vyhlásil dogmatickou konstituci *Pastor æternus* (Věčný Pastýř), kterou jednou pro vždy vyhlásil za závazné články víry jurisdikční primát římského biskupa nad celou církví a papežskou neomylnost ve věcech víry a mravů. Třeba se zde dočteme, že „Římský velekněz stojí v čele celé církve... je nejvyšším soudcem všech věřících... bloudí tudíž ten, kdo tvrdí, že je možné se proti rozsudkům Římských velekněží odvolat k ekumenickému koncilu, autoritě Římskému veleknězi nadřazené“.

Existuje důvod k oslavě takového výročí? Na římskokatolické straně jsem nepostřehl žádné chystané oslavy. A asi ani my nepropukneme v jásot. Možná v nějakých katolických kruzích k tomu dojde. Jinak neznám moc věřících, kteří by jakkoli viděli dělicí linku mezi katolíky v tom, zda věří v papežovu neomylnost a jurisdikční primát a v našich obcích se ztrácí kontury mezi formálními členy církve a těmi, kteří k nám jen „chodí“.

Dějiny tomu chtěly, že z revolty proti těmto dogmatům vznikla starokatolická církev – malá církev, která je bezmála 150 let katolickou alternativou i avantgardou zároveň. Malá církev, ve které žijeme své životy, modlíme se, uctíváme Stvořitele a s nadějí očekáváme až bude Bůh všechno ve všem (1K 15,28). A to je důvod k oslavě!

Vinou (ale můžeme říct i díky) centralizačních snah v římskokatolické církvi vzniklo koncem 19. století hnutí, jehož otcové zakladatelé chtěli církev očistěnou od dějinných nánosů lidských nauk, až byli se svojí revoltou a reformou vytlačeni za hranice církve. V situaci nouze vznikla provizorní církevní struktura, protože exkomunikovaným se rodily děti, které bylo třeba pokřtít, snoubenci chtěli být oddáni a mrtvé bylo třeba křesťansky pohřbít. V této nouzové situaci se nacházíme dosud, ale zdaleka ji již jako nouzovou necítíme a úkorně ji nesnášíme. Naopak. Máme dnes možnost žít ve svobodě Božích dětí svoji víru, volit si faráře, vybrat si, zda se duchovní ožení nebo zůstanou svobodnými a rozvod nebo odlišná sexuální orientace neodsouvají naše sestry a bratry na okraj církve, bez ohledu na pohlaví mohou ženy i muži přijímat služby v církvi, jak o tom ona sama rozhodne na své synodě. Myslím, že se nám v tom celkem dobře žije. Ano, proč si to nepřiznat, že jsme církví, kterou často tvoří ti, jenž byli vytlačeni za hranice jiných církví, ale tato církev stále dává možnost přijetí a domova pro ty, kteří jinde nezapadají, protože nejsou dostatečně zařaditelní, jsou problematičtí, tvrdošijní a prostořecí. Problémů máme milion, ale jiné se nám zase vyhýbají. Jsme malí, ale

celkem čínorodí. Narážíme na různá úskalí personální omezení a nedostatečnosti, ale ani velké církve už zdaleka nejsou těchto problémů prosty.

S velkou římskokatolickou církví máme snad nejlepší vztahy, které jsou představitelné, a to jak na oficiální úrovni, tak i na farní bázi. Ano, stále ještě nesdílíme eucharistii, ale vlastně to nepovažuji za až tak nezbytně nutné, vždyť všechny pokřtěné ke stolu Páně zveme. Stejně je tomu i s církvemi vzešlými z reformace. A zároveň tyto dobré vztahy nebrání římským katolíkům poukázat na naše reformní přešlapy, stejně i my dokážeme být podobně kritičtí vůči některým krokům římskokatolického episkopátu a duchovenstva. Sice jsme organizačně rozdělení, ale pořád jsme jednou církví. Dokumenty dialogu s římskokatolickou církví (IRAD) mimo jiné konstatují, že nejde o dvě církve, ale ve skutečnosti jde o vnitrokatolický problém. Ano, jsme církev, která má své IČ a své věci si spravuje sama, ale zároveň jsme i s anglikány, se kterými jsme v plném společenství už řádku let (od roku 1931) součástí celého katolického proudu na křesťanském západě.

Máme důvod k malé oslavě. Je dobré si 150. výročí dokumentů I. vatikánského koncilu připomenout a zároveň pocítit vděčnost za naši malou církev, která je nám domovem. Vděčnost za svobodu volby – žít jako katolíci s možností volby životního stavu, žít bez přetvářky v lásce, ať už má rozličné podoby, zvolit si biskupa a nést spoluzodpovědnost za dobrou i špatnou volbu a v případě špatné volby jej volat k zodpovědnosti, můžeme si vybrat faráře a vůbec v mnoha ohledech máme prostor utvářet církev demokraticky podle svých nejlepších schopností a možností. To jsou nesporné výhody, za které můžeme denně děkovat.

Jak jsem často kritický a nespokojený, jak bývám netrpělivý a neochotný smířit se s laxností, tak jsem zároveň šťastný, že sestry a bratři, kteří přicházejí k nám do církve nenarazí na práh práva a povinností, ale jsou přijímáni s láskou a respektem a každý může na kterékoli úrovni církve uplatnit svá obdarování. Je toho tolik, za co můžeme být vděční a proč je dobré si připomenout, jak a proč naše církve vznikla.

Otázka papežské neomylnosti už dneska nestojí v centru našeho vymezení se – to se spíše odehrává v přiznání lidské důstojnosti a svobody volby každému křesťanovi. Takovým společenstvím jsme, jak nejlíp to umíme. Přejme si a modleme se, abychom se v tom jen zdokonalovali a nepřestávali uctívat a chválit Stvořitele.

Váš biskup Pavel